

nego pracownikowi do dowolnego wykorzystania, o ile wynosi on co najmniej godzinę i pracownik może w ciągu tego czasu pozostawić zwierzęta pociągowe lub pojazd bez swej opieki.

Wlicza się do czasu pracy czas spędzony przy uszkodzonym pojeździe lub przy zwierzętach pociągowych przez osoby odpowiedzialne za stan pojazdów, lub zwierząt pociągowych w wypadku uszkodzeń powstałych w drodze, uniemożliwiających dojazd do miejsca postoju w porze oznaczonej, gdy osoby wyżej wymienione nie mogą pozostawić bez opieki pojazdów lub zwierząt pociągowych.

§ 6. Praca kierowców autobusów, ich pomocników i konduktorów w autobusach, utrzymujących regularną komunikację, jest dozwolona zarówno w niedziele i dni świąteczne, jak i w nocy.

Praca nocna woźniców ciężarowych pojazdów konnych i ich pomocników oraz kierowców samochodów ciężarowych i ich pomocników jest dozwolona poza wypadkami, wskazanymi w § 3, w wypadkach przewidzianych w art. 15 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, nadto w wypadkach, gdy pracownik, którego wyjazd nastąpił w porze dziennej, powraca do miejsca postoju w porze nocnej.

§ 7. Praca osób, wymienionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, jest dozwolona w niedziele i w dni świąteczne, poza wypadkami wymienionymi w § 3 i § 6 ust. 1 również w wypadkach, przewidzianych w art. 11 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, nadto zaś w wypadkach, gdy pracownik, którego wyjazd nastąpił w dniu poprzedzającym niedzielę lub dzień świąteczny, powraca do miejsca postoju w niedzielę lub dzień świąteczny.

§ 8. Wzamian za pracę w niedzielę powinien być udzielony pracownikowi, objętemu niniejszym rozporządzeniem, wolny dzień w tygodniu.

§ 9. Zakład pracy powinien prowadzić kontrolę, ustalającą czas wyjazdu i powrotu pracownika, objętego niniejszym rozporządzeniem. Pracownik co najmniej raz na tydzień musi mieć możliwość przejrzenia dotyczących go notowań.

Wyżej wymienione notowania powinny być zachowywane przez zakład pracy w ciągu roku i przedstawiane na każde żądanie organom inspekcji pracy.

§ 10. Pracę ponad normę czasu pracy na dobę, ustaloną w § 2, uważa się za pracę w godzinach nadliczbowych. Ponadto uważa się za pracę w godzinach nadliczbowych pracę wykonywaną ponad 624 godziny w okresie 13-tygodniowym, nawet jeżeli ilość godzin pracy nie przekracza dobowej normy czasu pracy, ustalonej w § 2.

Pracę, wymienioną w § 3, a nie przekraczającą norm w tym paragrafie ustalonych, nie uważa się za pracę w godzinach nadliczbowych i nie wlicza się do norm czasu pracy, określonych w § 2 niniejszego rozporządzenia.

Praca w godzinach nadliczbowych może być stosowana jedynie przy zachowaniu przepisów art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz za wynagrodzeniem, przewidzianem w art. 16 tejże ustawy.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z dnia 3 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 321).

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

806.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 20 grudnia 1933 r.

w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie czasu pracy osób, zatrudnionych w zakładach leczniczych.

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7) przy uwzględnieniu numeracji artykułów, użytej w jednolitym tekście tej ustawy (Obwieszczenie z dnia 25 października 1933 r. — Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 734), zarządza się co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia niniejszego obejmują następujące kategorie osób, zatrudnionych w zakładach leczniczych:

- a) pielęgniarzy chorych i
- b) służbę oddziałową, której praca, związana z obsługą chorych, polega na dozorze i opiece chorych.

§ 2. Czas pracy osób, wymienionych w § 1 rozporządzenia niniejszego, nie może przekraczać 10 godzin na dobę i 60 godzin na tydzień.

W godzinach pracy pracownik powinien mieć możliwość spożycia posiłku.

§ 3. Przy pracy na zmiany przesuwanie zmian powinno następować nie rzadziej niż co siedem dni.

§ 4. Pracę, nieprzekraczającą norm, ustalonych w § 2 rozporządzenia niniejszego, nie uważa się za pracę w godzinach nadliczbowych.

§ 5. Praca w niedziele i dni świąteczne oraz w nocy jest dopuszczalna w myśl art. 11 p. a) i 15 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Pracownik, który pracował w niedzielę, powinien otrzymać wzamian, w myśl art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, wolny dzień w tygodniu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r.

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

807.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 grudnia 1933 r.

w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu
w sprawie czasu pracy pracowników ruchu tramwajów.

Na podstawie art. 3 i 20 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 94, poz. 734) zarządza się co następuje:

§ 1. Normy czasu pracy, ustalone w art. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, zastępuje się dla pracowników ruchu tramwajów miejskich, podmiejskich i między-miastowych przez normę równoważną, która wynosi w okresie czterotygodniowym najwyżej 192 godzinny, czyli przeciętnie 48 godzin na tydzień, przyczem czas pracy poszczególnego pracownika w poszczególne dni tego okresu w żadnym przypadku nie może przekraczać 10½ godzin na dobę.

§ 2. Normalne godziny pracy każdego pracownika ruchu winny być dokładnie ustalone przez zarząd tramwajów w ogólnym rozkładzie godzin pracy.

§ 3. Do pracowników ruchu, objętych § 1, zalicza się następujące kategorie pracowników tramwajowych: konduktorów, motorowych, kontrolerów, ekspedytorów, instruktorów, zwrotniczych, dróżników i obchodowych.

Zależnie od miejscowych warunków Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może zaliczyć do pracowników ruchu inne kategorie pracowników tramwajowych, jeżeli praca ich jest bezpośrednio związana z ruchem tramwajów.

§ 4. Praca pracowników, wymienionych w § 3, może odbywać się bez przerwy, przewidzianej w art. 17 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu, jednakże każdy pracownik powinien otrzymać w tym wypadku możliwość spożycia posiłku podczas godzin pracy.

§ 5. Postanowienia umów zbiorowych, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, regulujące czas pracy pracowników ruchu tramwajów, pozostają w mocy aż do wygaśnięcia danej umowy zbiorowej. Po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, umowy zbiorowe mogą regulować czas pracy pracowników ruchu tramwajów w sposób korzystniejszy dla pracowników, niż czyni to niniejsze rozporządzenie.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 r. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 13 sierpnia 1930 r. w sprawie czasu pracy pracowników ruchu tramwajów (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 516).

Minister Opieki Społecznej: *Hubicki*

808.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 20 grudnia 1933 r.

w sprawie trybu i warunków udzielania zezwoleń na niestosowanie lub skracanie przerw w pracy.

Na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 2, poz. 7) w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1933 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 227) zarządza się co następuje:

§ 1. Zezwolenia na niestosowanie lub skracanie przerw w pracy dla poszczególnych gałęzi pracy lub kategorii zakładów pracy są udzielane przez Ministra Opieki Społecznej w wypadkach, gdy tego wymagać będą warunki pracy, na skutek podań zainteresowanych organizacji. Zezwolenia te są podawane do wiadomości zainteresowanych oraz organów inspekcji pracy i mogą być stosowane dopiero po przeprowadzeniu odpowiedniej zmiany warunków umowy względnie zmiany w regulaminie pracy danego zakładu pracy.

§ 2. Zezwolenia na niestosowanie lub skracanie przerw w pracy dla poszczególnych zakładów pracy bądź ich oddziałów są udzielane przez obwodowego inspektora pracy w wypadkach, gdy tego wymagać będą warunki pracy, na skutek podań osób zainteresowanych. Zezwolenia te mogą być stosowane dopiero po przeprowadzeniu odpowiedniej zmia-